

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van de
DAC-regeling en de opheffing van de doelgroepvermindering van
gesubsidieerde contractuelen
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het Programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 machtigt de Vlaamse Regering om een opheffings- en vergoedingsregeling uit te vaardigen ten behoeve van werknemers met een DAC-statuuut (artikel 58).

De DAC-maatregel, ontstaan in 1982, is sinds 2012 in uitvoering. Werknemers met een DAC-statuuut die uit dienst gaan, worden niet meer vervangen. Aan het huidige uitvoertempo gaat de laatste werknemer met een DAC-statuuut uit dienst in 2055. De maatregel gaat daarmee in tegen de bepalingen van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën waar subsidies zonder einddatum (en evaluatie) niet langer verdedigbaar zijn.

De maatregel, geconcipeerd in tijden van hoge werkloosheid en gericht op grootschalige gesubsidieerde jobcreatie en doorstroom, is niet langer verantwoordbaar in tijden van krapte op de arbeidsmarkt en wanneer de doorstroom nooit gerealiseerd kon worden. De maatregel is ook niet meer in hoofdzaak gericht op laaggeschoolden.

Met dit besluit wordt de DAC-maatregel versneld stopgezet en wordt een opheffingsregeling uitgewerkt. Hiermee willen we tegemoetkomen aan de besparingsdoelstelling die werd opgelegd aan het beleidsdomein Werk en een billijke regeling voorzien voor de betrokken werkgevers en werknemers.

Met het programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 werd de regeling voor gesubsidieerde contractuelen op 1 juli 2025 stopgezet (artikel 59-61). We heffen ook de doelgroepvermindering voor gesubsidieerde contractuelen op.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Werk

Dit ontwerp van besluit voorziet in de stopzetting van de DAC-maatregel en de uitwerking van een opheffings- en vergoedingsregeling. Hiermee willen we tegemoetkomen aan de besparingsdoelstelling die werd opgelegd aan het beleidsdomein Werk en een billijke regeling voorzien voor de betrokken werkgevers en werknemers.

Daarnaast wordt ook de doelgroepvermindering voor gesubsidieerde contractuelen stopgezet op 1 juli 2025.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2025/75 van 20 maart 2025;
- het advies van de inspectie van financiën van 7 april 2025;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, van 29 april 2025;
- het advies van de SERV van 12 mei 2025;
- het advies nr. 77.768/16 van de Raad van State van 5 juni 2025.

2 INHOUD

A. BESPREKING ADVIEZEN

1. Het advies van de SERV

Het advies van de SERV werd ontvangen op 12 mei 2025. De sociale partners nemen akte van de afschaffing van DAC en gescoco. De sociale partners gaven eerder al aan dat dit een de facto loonkostverhoging betekent voor de betrokken werkgevers. Ze vinden het goed dat werkgevers de vrijheid krijgen door meerdere inhoudelijke keuzes aan de organisaties aan te reiken. Ze vragen om tijdig de organisaties te informeren.

Wanneer werkgevers de DAC-werknemers zelf in dienst willen nemen, betekent dit voor hen een meerkost want zij dienen hen dan het sectorloon uit te betalen terwijl het loon van de DAC'ers, gebaseerd op specifieke DAC-weddeschalen, betaald wordt door de Vlaamse overheid.

De DAC-werkgevers zijn na het Programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 op de hoogte gebracht van de stopzetting van de maatregel en van het feit dat een opheffingsregeling zou worden uitgewerkt en na het principiële akkoord van de Vlaamse regering van 2 mei 2025 i.v.m. de opheffingsregeling zijn zij ook van deze opheffingsregeling op de hoogte gebracht. Verdere en gedetailleerdere communicatie volgt na de definitieve goedkeuring.

Gescoco's ontvangen in tegenstelling tot DAC'ers al het sectorloon. Werkgevers die het wegvallen van de gescocopremie en de bijhorende doelgroepvermindering niet kunnen dragen zijn in de mogelijkheid om de gescoco's te ontslaan als zij de wettelijke opzegtermijnen en verplichtingen respecteren.

De gescocowerkgevers werden op 21 januari 2025 verwittigd van de stopzetting van de gescomaatregel vanaf 1 juli 2025 en van de bijhorende doelgroepvermindering zoals bepaald in het Programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024.

2. Het advies van de Raad van State

Het advies nr. 77.768/16 van de Raad van State van 5 juni 2025 formuleert een aantal opmerkingen die hieronder worden beantwoord.

1. Bevoegdheid

De Raad van State wijst erop dat het Vlaamse Gewest, gelet op artikel 6, §1, IX, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', niet bevoegd om het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector in zijn geheel op te heffen. De opheffing dient beperkt te worden tot de hoofdstukken en afdelingen die wel tot de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest behoren.

Het ontwerp werd in deze zin aangepast.

2. Onderzoek van de tekst

Artikel 1, §2

De Raad van State stelt dat het koninklijk besluit nr. 25 het begrip “loonsubsidie” niet hanteert. Ter wille van rechtszekerheid moet daarom worden verduidelijkt dat het gaat om de staatstussenkomst bedoeld in artikel 15, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982.

Het ontwerp werd in deze zin aangepast.

Artikel 1, §3

De Raad van State stelt dat de situaties die zouden kunnen worden beschouwd als “onrechtmatig gebruik” van de ontslagregeling, met uitzondering van de specifieke onder het tweede lid beoogde situatie, onvoldoende nauwkeurig en voorzienbaar zijn. Tenzij er alsnog andere situaties op voldoende nauwkeurige en voorzienbare wijze afgebakend kunnen worden, moet de verhaalmogelijkheid beperkt worden tot de in het tweede lid van artikel 1, § 3, beoogde situatie.

Daarnaast stelt de Raad van State dat het begrip “vervolgens” in het weerlegbaar vermoeden dat in het tweede lid wordt ingesteld te vaag is en tot rechtsonzekerheid kan leiden.

Het ontwerp werd in deze zin aangepast.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Het ontwerp omvat in navolging van de opmerking van de Raad van State een omschrijving van het gehanteerde begrip loonsubsidie.

De derde paragraaf bepaalt dat indien er onrechtmatig gebruik wordt gemaakt van de ontslagregeling, het departement de loonsubsidie die met de periode van de opzegtermijn overeenstemt op de werkgever verhaalt. Wanneer de werkgever de arbeidsovereenkomst met de werknemer met een DAC-statuuut overeenkomstig dit ontwerpbesluit beëindigt om hem opnieuw aan te werven binnen een termijn van zes maanden die aanvangt op de dag waarop de werknemer zijn laatste dag van de opzegtermijn heeft gepresteerd, geldt er een vermoeden van onrechtmatig gebruik.

Het departement zou kunnen beslissen om de loonsubsidie te gaan terugvorderen als blijkt uit de gegevens eigen aan het dossier dat het ontslag eigenlijk behept is met een aantal inconsequenties, nl. wanneer de werknemer kortelings opnieuw in dienst treedt. Hieruit zou kunnen afgeleid worden dat dit ontslag een demarche is geweest om de loonsubsidie te gaan verhalen op het departement, en dat ontslag zelfs de iure eigenlijk niet strikt noodzakelijk was/is geweest.

De werkgever zal dit vermoeden moeten weerleggen en aantonen bij wederindienstname dat het ontslag op dat moment de enige, redelijke keuze is geweest eigen aan beleidsvoering, aan verantwoordelijk werkgeverschap (o.a. het wegvallen van inkomstenbronnen noopte tot ontslag, het volledige DAC project hield op, etc.).

Niets verhindert een werkgever om die persoon opnieuw te gaan aanwerven. Als de werkgever het departement succesvol kan overtuigen dat die aanwerving binnen een nieuwe bedrijfsmatige context gebeurt, een nieuwe realiteit (nieuwe economische activiteiten, nieuwe functie, etc.) zal het departement de loonsubsidie tijdens de duurtijd van de opzegtermijn niet verhalen op de werkgever.

Artikel 2.

Gelet op de opmerking van de Raad van State (opmerking onder nr. 3) wordt het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 opgeheven met uitzondering van afdeling 5 van Hoofdstuk II.

Artikel 3. (pro memorie)

Dit artikel bepaalt in afwijking van artikel 2 dat de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector

gelden voor de duur van de opzegtermijn, als de werkgever de beëindiging van de arbeidsovereenkomst uiterlijk op 30 september 2025 aan de werknemer met een DAC-statuuut heeft betekend.

Artikel 4. (pro memorie)

Dit artikel bepaalt in het eerste lid dat artikel 10 van het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid in werking treedt op 1 juli 2025.

Artikel 5 (pro memorie)

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

Wat betreft de bestuurlijke impact wordt er verwezen naar DOC VR 2025 0205 DOC.0342/1TER.

4 VERDER TRAJECT

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van de DAC-regeling en de opheffing van de doelgroepvermindering van gesubsidieerde contractuelen;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk, te gelasten het voormeld besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR